

Folketingets Indenrigs- og Boligudvalg og Retsudvalg
Christiansborg

26. januar 2022

Til medlemmerne af Folketingets Indenrigs- og Boligudvalg og Retsudvalg

Der har siden sommeren 2020 været fokus på en række konkrete tilfælde, hvor borgere har været udsat for svindel med deres NemID. Der har i kølvandet på de konkrete svindelsager været fokus på forurettede borgeres retsstilling ift. hæftelse, kompensation og erstatning.

NemID er adgangsgivende til en lang række offentlige og private løsninger og tjenester, og har en kriminel uberettiget tilegnet sig en borgers NemID-oplysninger, kan oplysningerne bl.a. anvendes til at overføre penge fra en netbank, indgå aftaler om forbrugslån eller ændre borgerens NemKonto. NemKonto håndterer alle offentlige udbetalinger til borgere og virksomheders konti, og private virksomheder kan ligeledes benytte systemet til at foretage udbetalinger.

Da den retlige regulering hører under flere ministerier, nedsatte finansministeren i maj 2021 en arbejdsgruppe bestående af Digitaliseringsstyrelsen, Justitsministeriet og Erhvervsministeriet, som fik til opgave at gennemgå de nuværende regler samt opstille forslag til evt. regelændringer. Arbejdsgruppens gennemgang er vedlagt som *leverance 1, 2 og 3*.

Arbejdsgruppens gennemgang viser, at der generelt er et fornuftigt beskyttelsesniveau, da en borger som udgangspunkt ikke hæfter, hvis en kriminel har svindlet med vedkommendes NemID, og borgeren er uden skyld heri (ikke har handlet uagtsomt). Arbejdsgruppen har dog samtidigt identificeret en problemstilling i forhold til, at borgere selv risikerer at lide et tab i tilfælde, hvor svindleren ændrer borgerens NemKonto til en konto kontrolleret af svindleren.

Som loven tolkes i dag, udbetaler offentlige myndigheder med frigørende virkning til NemKonto og har dermed ikke hjemmel til at genudbetale i tilfælde af svindel. Ved private virksomheders udbetalinger til NemKonto er det forbundet med en vis usikkerhed, hvorvidt borgeren har krav på genudbetaling. Domstolene ses endnu ikke at have taget stilling.

Med nærværende lovforslag foreslås det, at *lov om offentlige betalinger mv.* ændres således, at der kan ske udbetaling af kompensation, hvis man som borger uforskyldt er blevet svindlet med betalinger via NemKonto. Finansministeren bemyndiges herefter til at fastsætte regler herom i en bekendtgørelse.

I lovforslaget lægges der endvidere op til, at der i seks måneder fra reglernes ikrafttrædelse vil kunne ansøges om kompensation i sager om svindel med NemKonto med tilbagevirkende kraft. Det forventes, at den tilbagevirkende kraft vil være 10 år tilbage, for at imødekomme kendskab til eksisterende svindelsager.

Arbejdsgruppen har foruden ovenstående konstateret, at der i flere svindelsager, som er omtalt i pressen, er borgere, som oplever udfordringer med at afvise forpligtelser, når kriminelle fx har tegnet forbrugslån i borgerens navn, til trods for det klare aftaleretlige udgangspunkt er, at borgerne ikke hæfter, når borgeren ikke selv har indgået aftalen.

Der igangsættes på den baggrund en borger- og erhvervsrettet kommunikationsindsats. For borgere vil der blive oplyst om retsstillingen i tilfælde af svindel på www.sikkerdigital.dk og i opslag på *Facebooksiden Sikker Digital*. Arbejdsgruppens kortlægning vil desuden indgå i vejledningen af borgerne i hotline for identitetstyveri. Den erhvervsrettede kommunikationsindsats skal gøre opmærksom på de regler, der gælder i det tilfælde, hvor en forbruger oplever identitetstyveri og hvordan den erhvervsdrivende forventes at forholde sig i den sammenhæng. En udlånsvirksomhed er forpligtet til at oplyse kunder, der gør indsigelse om identitetstyveri, om de civile retlige regler, der gælder for dette område, og om mulighederne for at få en indsigelse prøvet.

En række andre problemstillinger relateret til dette område er blevet drøftet på et møde d. 11. januar 2022 med repræsentanter fra henholdsvis Indenrigs- og Boligudvalget og Retsudvalget. Opfølgning herpå vil blive adresseret særskilt.

Nærværende lovforslag er sendt i høring med frist d. 21. februar 2022 kl. 12.00.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister